

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 81 din 09.02.2022

Dosar nr: 240/ 2021

Petiția nr: 2459/30.03.2021

Petent:

Reclamat: Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători CFR Călători SA

Obiect: petentul, pensionar cu grad de invaliditate, se consideră discriminat de către CFR Călători deoarece nu beneficiază de reducerea de pensionar/handicap sau de gratuitatea oferită de aceste cupoane pentru un loc la vagonul de dormit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători CFR Călători SA cu adresa de comunicare a actelor de procedură la sediul situat în București, Sector 1, Bulevardul Dinicu Golescu nr 38

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 2459/27.04.2021 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 3190/27.04.2021 a fost citată partea reclamată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 23-24 la dosar).

5. Partea reclamată a depus un punct de vedere prin adresa înregistrată cu nr. 4176/02.06.2021 și și-a exprimat acordul privind soluționarea în lipsă a petiției (filele 28-31 la dosar).

6. Prin adresa nr. 4349/09.06.2021 s-a comunicat petentului punctul de vedere depus de partea reclamată.

7. Prin adresa înregistrată cu nr. 5187/08.07.2021 petentul a depus note scrise (filele 36-38 la dosar) și și-a exprimat acordul privind soluționarea în lipsă a petiției.

8. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

9. Prin adresa nr. 2459/30.03.2021, petentul sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

10. În fapt, petentul arată următoarele:

10.1 Acesta este persoana adultă cu grad de handicap accentuat și este și pensionar de invaliditate.

10.2 În luna ianuarie 2021, petentul a sesizat Regionala CFR Cluj Napoca, companie căreia a descris faptul că pe ruta Sighetu-Marmatiei și retur nu este vagon de cușetă. Totodată, petentul a explicat acestei instituții faptul că pe aceeași rută, Sacel Maramureș - București Nord și retur, cei care călătoresc cu acest tren trebuie să coboare pe timpul noții din tren, în Beclean, pentru a se urca într-un alt vagon de cușetă, în jurul orei 22.00 și, de asemenea, la întoarcere trebuie să coboare din vagonul cușetă în jurul orei 5.00.

10.3 Petentul a solicitat companiei să suplimenteze trenul cu un vagon cușetă sau să introducă în circulație un vagon așa cum exista și cum a existat anterior pe această rută (jumătate de vagon fiind vagon de dormit și jumătate de vagon fiind cușetă), explicând că în condițiile actuale vagonul de dormit circulă gol, fără călători.

10.3 Petentul a primit răspuns în luna martie 2021, când compania CFR Călători București i-a comunicat că pe această rută există vagon de dormit, care are o reducere de 75%.

10.4 În data de 24.03.2021 petentul a dorit să își cumpere bilet pe ruta Sacel-București și, la întrebarea sa, casierul i-a comunicat că prețul biletului este în jur de 175 lei, iar la solicitarea petentului de a cumpăra biletul cu cupon de pensionar sau de handicap, casierul i-a recomandat să își cumpere bilet întreg spunându-i petentului că un bilet cu reducere de pensionar costa 182 de lei, iar cel cu cupon de handicap costa 178 lei, mai rentabil fiind să își ia bilet întreg pentru care va achita doar 175 de lei, situație în care nu va pierde și cuponul de pensionar sau biletul gratis de handicap, la aceste cupoane neexistând bilete cu preț redus.

11. În concluzie, petentul consideră că, prin situația dată, când biletul cumpărat cu cupon de reducere de pensionar sau de handicap este mai scump decât biletul de călătorie fără reducere, este o denigrare adusă persoanelor cu dizabilități/handicap și lui inclusiv, fiind discriminat. Totodată, solicită să se constate fapta de discriminare asupra persoanelor cu handicap sau pensionate, cu luarea de măsuri corespunzătoare.

12. În susținerea celor menționate petentul a depus la dosar următoarele înscrisuri: răspunsul primit de la CFR, cupon pensie, certificat de încadrare în grad de handicap, biletele de călătorie de la Sacel la București (24.03.2021) și retur (25.03.2021) București, dovada achitării sumei de 40 de lei /sens (filele 46-53 la dosar).

13. Prin adresa înregistrată cu nr. 5187/08.07.2021, petentul a depus concluzii scrise în care arată următoarele:

13.1 Persoanele cu handicap nu beneficiază de reducere pentru călătoria cu vagonul de dormit, așa cum menționează partea reclamată ci, mai mult, acestea trebuie să plătească 85 de lei în condițiile în care se accesează și cuponul de reducere gratuită. De asemenea, pe ruta Vișeu de Sus-București, aceste persoane achită suma de 165 lei și nu pot accesa gratuitatea.

13.2 În opinia petentului, persoanele care cumpără biletele de călătorie fără reduceri plătesc mai puțin la prețul biletelor decât o persoană care este pensionară sau decât cei care beneficiază de bilete gratuite acordate pentru grade de handicap, aceste din urmă persoane fiind obligate să plătească o diferență de sumă pentru vagonul de dormit, sumă care este mai mare decât prețul pe care îl plătește o persoană care nu beneficiază de niciun fel de reducere.

13.3 Petentul arată că pe ruta Sighetul Marmației – București Nord nu există vagon cușetă, discriminarea fiind evidentă deoarece aceste persoane nu pot beneficia de un transport normal cu vagonul cușetă.

14. Petentul arată că a sesizat inclusiv Ministerul Transporturilor pe această temă însă nu a primit niciun răspuns până la data prezentă.

15. În concluzie, petentul consideră că este discriminat și solicită constatarea faptei de discriminare, precum și acordarea de daune morale în sumă de 100.000 Euro.

Susținerile părții reclamate

22. Prin adresa nr. 2101/18.03.2021, partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere, prin care arată următoarele:

22.1 Cu privire la obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare partea reclamată arată că petentul sesizează CNCD cu privire la planul de mers, respectiv ruta: *"...Sighetul Marmației si retur nu este vagon de cușetă ...."* precum și de faptul ca diferența de preț rămasă de achitat după aplicarea reducerii de 75% (ofertă) să fie achitată prin utilizarea biletelor de călătorie gratuită de care beneficiază în calitate de persoană cu handicap/pensionar, sens în care să se ia *"...măsuri sa nu fim discriminați, etc noi persoanele cu handicap sau pensionari"*.

22.2. Cu privire la motivele de fapt și de drept, se arată:

- Colegiul director a fost sesizat cu o posibilă faptă de discriminare, respectiv petentul *"...persoană adultă cu grad de handicap accentuat.."*, nu dispune *"...pe ruta Sighetul Marmației și retur .."* de vagon de cușetă, motivul fiind faptul că: *"...noi cei care călătorim cu acest tren trebuie sa coborâm din tren noaptea în Beclean pentru a ne urca într-un alt vagon de cușetă..."*.

- Partea reclamată nu a putut să emită un bilet de tren la vagonul cușetă pe ruta Sighetul Marmației - București Nord și retur, motivând că în planul de mers actual pe relația directă București Nord - Sighetul Marmației, CFR Călători asigură călătoria cu perechea de trenuri IR 1641/1642, grupa având în compunere un vagon clasa a 2 a și unul de dormit, astfel:

* cu trenul IR 1641/1642 în relația București Nord -Beclean pe Someș și retur;

* cu trenul R 4112/4113 în relația Beclean pe Someș - Sighetul Marmației și retur;

- se precizează că trenurile care asigură relația București - Sighetul Marmației parcurg întreaga distanța noaptea, grupa de vagoane pentru stația Sighetu Marmației având în compunere atât vagon clasă, cât și vagon de dormit. Capacitatea întregului

tren este adaptată la nevoile de trafic, iar în funcție de solicitări, capacitatea este suplimentată în mod operativ.

22.3 Cu privire la ofertă, se arată că SNTFC "C.F.R. Călători" SA a venit în întâmpinarea călătorilor cu o ofertă tarifară ce conține *"reducerea de 75% din tariful suplimentului de pat pentru călătoria la vagon de dormit cu 2 paturi"*.

- operatorul de transport feroviar își desfășoară activitatea comercială conform prevederilor Regulamentului privind Transportul pe căile ferate din România, aprobat prin OG nr. 7/2005 și Normele uniforme privind transporturile pe căile ferate din România aprobate prin OMT nr.655/19.07.2007 care la art. 13 stipulează că: *"Operatorul de transport feroviar de călători poate acorda și alte reduceri de tarife, care constau în "oferte speciale" de călătorie pe perioade limitate de timp sau cu ocazia unor evenimente deosebite, reduceri ce se stabilesc de fiecare operator de transport feroviar de călători în parte și sunt aduse la cunoștința publicului călător."*

- în legătură cu aceste reduceri art. 13 alin. (4) din OMT nr. 655/2007 stipulează că: *"Nici o reducere acordată de operatorul de transport feroviar nu se mai poate aplica legitimațiilor de călătorie care se bucură deja de o reducere din tariful întreg."* De asemenea, în subsidiar, Decizia directoratului SNTFC "CFR Călători" nr. 15/2014 privind aprobarea Reglementărilor Proprii ale CFR Călători de aplicare a Regulamentului privind transportul pe căile ferate din România și a Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România, prevede următoarele:

* *"Pentru a călători la vagon de dormit, fiecare călător trebuie să posede legitimație de călătorie valabilă la rangul de tren respectiv în compunerea căruia se află vagonul de dormit, achitând și tariful unui supliment de pat corespunzător solicitării călătorului, în cabină cu 2 paturi sau în regim "single", în cabină cu 3 paturi, în cabină lux cu 2 paturi sau în regim "single". Legitimația de călătorie valabilă la rangul de tren va fi emisă pentru clasa 1 la distanța solicitată."*

* *"În cazurile când pe o anumită relație de călătorie, același vagon circulă în compunerea a două sau mai multor trenuri de rang diferit, se emite o legitimație de călătorie formată din bilete tarifate corespunzător fiecărui rang de tren în parte, cu o singură rezervare pe întreaga distanță parcursă cu vagonul respectiv. La emiterea legitimațiilor de călătorie prin sistemul electronic xSELL se vor respecta procedurile de lucru privind emiterea legitimațiilor de călătorie în astfel de cazuri."*

22.4 Prin petiția înregistrată la CNCD, petentul menționează că beneficiază de două facilități la transportul pe calea ferată, după cum urmează:

- în baza Legii nr. 147/2000 privind reducerile acordate pensionarilor pentru transportul intern, cu modificările și completările ulterioare, unde conform prevederilor, pensionarii beneficiază anual de un total de 6 călătorii simple cu reducere de 50% din tariful stabilit pentru călătoriile pe calea ferată cu trenuri regio R și trenuri interregio IR fără regim de rezervare clasa a II-a.

- în baza Legii nr. 448/2006, privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, unde conform prevederilor, persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a.

23. Partea reclamată arată că față de susținerea petentului, în sensul de a beneficia de încă o reducere din tariful întreg prin utilizarea biletelor/cupoanelor de

călătorie gratuită emise în temeiul Legii nr. 147/2000 și Legii nr. 448/2006, date fiind prevederile art. 13 alin. (4) din OMT nr. 655/2007, nu se poate acorda o altă reducere întrucât aceste reduceri nu se pot cumula. Călătoria la clasa I, la vagonul de dormit/cușetă se poate face numai cu plată integrală a diferențelor tarifare și, după caz, a tarifului de rezervare.

24. SNTFC CFR Călători SA asigură la data prezentă legătura directă București Nord - Sighetul Marmației doar cu o pereche de trenuri cu vagon de clasa a 2 a sau cu vagon de dormit clasa 1.

25. Față de cele menționate, susținerea părții reclamate este în sensul că nu se aplică un tratament diferențiat persoanelor cu handicap/persoanelor pensionate față de celelalte categorii de persoane care nu beneficiază de facilități de călătorie pe calea ferată.

26. În concluzie, partea reclamată consideră că, din coroborarea elementelor de fapt și de drept prezentate, fapta reclamată nu întrunește elementele constitutive ale discriminării, neexistând un tratament diferențiat aplicat petentului față de alți călători aflați în situații similare. De asemenea, partea reclamată apreciază că solicitarea petentului privind acordarea de daune morale este neîntemeiată.

27. În susținerea celor menționate, partea reclamată a depus la dosar următoarele înscrisuri: extras din Decizia directoratului SNTFC CFR Călători nr. 15/2014 privind aprobarea Reglementărilor Proprii ale CFR Călători de aplicare a Regulamentului privind transportul pe căile ferate din România și a Normelor uniforme privind transporturile pe căile ferate din România.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, *tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

28. **În fapt**, se reține că, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, acesta este sesizat cu privire la săvârșirea unei potențiale fapte de discriminare asupra petentului, persoană cu handicap și pensionar, Colegiul director trebuind să analizeze în ce măsură ofertele de reducere aplicate transporturilor pe căile ferate limitează tarifele și condițiile de călătorie pentru persoanele din această categorie.

Colegiul director reține că petentul acuză faptul că este discriminat de partea reclamată, fiindu-i îngrădit dreptul de acces cu reducere la vagonul cușetă, precum și la ofertele de reducere din tarifele oferite pentru călătoriile cu trenul.

29. **În drept**, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

30. **Pe fond**, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile OG nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000.

31. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de OG nr. 137/2000, republicată.

32. În considerarea incidenței obiectului petiției la câmpul de aplicare al OG nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de CNCD este administrativ – jurisdicțională ce presupune o procedură specială, care se bazează pe

principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

33. Potrivit art. 2, alin. (1) din OG nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

34. Colegiul director este chemat să analizeze dacă în cazul semnalat de petent se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Sub aspectul incidenței preverilor art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.(1) din OG nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 alin. (1) al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

35. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin. (3) din OG nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

36. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

37. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2 alin (1) deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

38. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

39. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă partea reclamată i-a încălcat petentului un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis. Din sesizare și susținerile părților se reține că petentul a dorit să beneficieze de ofertele speciale de călătorie acordate de operatorul de transport feroviar, respectiv de reducerea de 75% din tariful suplimentului de pat pentru călătoria la vagon de dormit, acesta având legitimație de călătorie prin care beneficia deja de o reducere din tariful întreg în baza legii privind reducerile acordate pensionarilor pentru transportul cu trenul și a legii privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap.

40. În speță, Colegiul director constată că petentul reclamă faptul că este discriminat pe baza dublului criteriu de handicap și pensionar atât față de accesul la ofertele de reducere ale operatorului de transport feroviar cât și față de condițiile de călătorie oferite de acesta, petentul susținând faptul că nu a beneficiat de reducerile oferite și nu i s-au respectat drepturile de persoană cu handicap, aceasta având în același timp și statutul de pensionar.

41. Din documentele depuse la dosar și pe baza susținerilor părților, Colegiul director reține că în speță este vorba atât despre situația în care se acordă călătorilor oferte speciale de călătorie și alte reduceri de tarife oferite de către transportatorul feroviar pe perioade limitate de timp cât și despre anumite solicitări ale petentului privind suplimentarea unui tren care circulă pe ruta folosită uzual de acesta, cu un vagon care să aibă dublă întrebuințare, respectiv vagon de dormit și vagon cușetă.

42. Colegiul Director constată că, având în vedere atribuțiile stabilite prin OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate pronunța cu privire la situația intervenită între petent și partea reclamată privind nevoile de trafic și planul de mers care asigură călătoria cu trenul a publicului călător.

43. Cu privire la ofertele speciale și alte reduceri de tarife aplicate de către transportatorul feroviar pentru călători, din documentele depuse la dosar, Colegiul director reține faptul că petentului i s-au respectat drepturile și faptele sesizate nu s-au confirmat în ceea ce privește limitările expuse, care să genereze efectul de dezavantajare. Petentul beneficia deja de bilete/cupoane de călătorie care se bucurau de o reducere din tariful întreg, emise în temeiul Legii nr. 147/2000¹ și a Legii nr. 448/2006², prin utilizarea acestor bilete/cupoane de călătorie petentului nemaiputându-i se acorda o altă reducere deoarece acestea nu se pot cumula, conform reglementărilor proprii de aplicare a Regulamentului și a Normelor uniforme privind transportul pe căile frate din România.

44. În consecință, Colegiul director reține că nu se aplică un tratament diferențiat persoanelor cu handicap/persoanelor pensionate față de celelalte categorii de persoane care nu beneficiază de alte facilități de călătorie pe calea ferată, acestuia din urmă public călător fiindu-i oferite de către transportatorul feroviar reduceri de tarife sau oferte speciale de călătorie pe perioade limitate de timp sau cu ocazia unor evenimente deosebite.

45. În raport de susținerile părților și de înscrisurile depuse la dosar de acestea, Colegiul director constată că petentului nu i s-a îngădit accesul la acordarea reducerilor și gratuităților de care beneficiază și nu i s-au încălcat drepturile acordate persoanelor care fac parte din categoria persoanelor cu handicap sau pensionari. Reducerea acordată de transportatorul feroviar pentru publicul larg de călători nu este aplicabilă pentru biletele/ cupoanele care au deja o reducere din tariful întreg, aceste reduceri neputând fi cumulate.

46. De asemenea, se reține că nu există un refuz din partea operatorului și nu există drept încălcat în ceea ce privește aspectele referitoare la acordarea reducerilor/gratuităților pentru petent ca persoană cu handicap/pensionar. Petentul este o persoană cu grad de handicap accentuat, de gratuitatea transportului beneficiind doar persoanele cu handicap grav. Facilitățile sunt acordate în baza unor bilete/cupoane pe care persoana care le deține le poate utiliza arbitrar, în funcție de necesitățile și doleanțele sale, aceste reduceri și facilități fiind acordate în baza legii, la clasa a II-a de confort. Călătoria cu trenul la vagonul de dormit sau cușetă reprezintă o clasă superioară de confort și ea se face doar cu plata integrală a prețului pentru condițiile

¹ Art. 1, alin (1) din Legea nr. 147/2000: „pensionarii din sistemul public de pensii, precum și pensionarii din celelalte sisteme proprii de asigurări sociale beneficiază anual de un total de 6 călătorii simple cu reducere de 50% din tariful stabilit pentru călătoriile pe calea ferată cu trenuri regio R și trenuri interregio Ir fără regim de rezervare la clasa a II-a, cu mijloace auto sau cu navele de călători la clasa a II-a, la transportul intern în comun, între localități.”

² Art. 24, alin (1) din Legea nr. 448/2006: „persoanele cu handicap grav beneficiază de gratuitatea transportului interurban, la alegere, cu orice tip de tren, în limita costului unui bilet de tren interregio IR cu regim de rezervare la clasa a II-a ..”

asigurate de către operator pentru rangul de tren respectiv, corespunzător doleanței călătorului.

47. Cu privire la solicitările petentului privind acordarea de daune morale, având în vedere atribuțiile stabilite prin OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate pronunța, neavând în competența sa acordarea de daune morale, aceasta fiind în apanajul instanțelor judecătorești în cadrul unui proces civil.

48. Având în vedere cele prezentate, Colegiul director constată că în speță nu se întrunesc condițiile necesare pentru a ne afla în situația unei fapte de discriminare, așa cum este prevăzută de prevederile OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 din OG nr. 137/2000, republicată, lipsă drept încălcat.

2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

IV. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.02.2022 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, DIACONU ADRIAN NICOLAE – membru, JURA CRISTIAN – membru, HALLER ISTVAN – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, GRAMA HORIA – membru, LAZĂR MARIA – membru, MOȚA Maria – Membru, POPA CLAUDIA SORINA - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 26.04.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

